

vydán v nebezpečí exekucí. Z těchto okolností vyplývá, že povinné straně z pokračování exekucí, za jichž odklad žádá, hrozí nebezpečí nenahraditelné nebo těžko nahraditelné škody; nebylo proto zapotřebí, aby navrhovatel tyto již ze spisů soudu vyplývající okolnosti zvláště a výslovně osvědčoval. Případné ohrožení uspokojení vymáhajícího věřitele povolení odkladu nebrání, nýbrž má dle § 44 odstavec druhý ex. ř. pouze ten význam, že soud může povolení odkladu učiniti závislým na složení jistoty; toho však vymáhající věřitel nepožaduje, a ostatně vzhledem k uvedenému právě ustanovení zákona má vždy na vůli složení jistoty požadovati.

Čís. 1761.

Úmluvou, že dodati se má vagon sena, jest s dostatek určen předmět dodávací smlouvy.

Není (dle obchodního práva) třeba, by dodatečná lhůta byla výslovně stanovena, stačí, byla-li skutečně poskytnuta (ponechána). Odepřel-li druhý smluvník plnění, není ani toho zapotřebí, aniž třeba oznámiti předeem úmysl provéstí koupi úhradní.

(Rozh. ze dne 4. července 1922, Rv II 130/22.)

Žalobkyně koupila od žalovaného vagon sena a ježto žalovaný včas nedodal, kryla se jinde a žalovala pak o náhradu škody. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud jí vyhověl mimo jiné z těchto důvodů: První soud zamítl žalobu z dvojího důvodu, jednak proto, že dle jeho názoru nedošlo mezi stranami k hotové smlouvě, ježto se strany neshodly ohledně množství sena, které mělo být dodáno, dále proto, že náhradní koupe byla předsevzata pozdě, takže nemá proti žalovanému platnosti. Odvolací soud nesdílí žádného z těchto stanovisek. Pro otázku, zdali strany ujednaly platnou smlouvu, jsou směrodatny telegram žalovaného z 23. července 1921, pak telegram žalobkyně ze dne 25. července 1921, telegrafická odpověď žalovaného ze dne 26. července 1921 a dopis žalobkyně ze dne 28. července 1921. Není pochyby a též první soud uznává, že v těchto depeších a onom dopise se strany ohledně ceny zboží a jeho jakosti shodly. Je jen otázka, zdali došlo v nich též ke srovnalé vůli stran ohledně množství zboží. První soud stojí na stanovisku, že nikoliv, avšak neprávem. Telegram žalobkyně ze dne 25. července 1921, pokud se týče množství zboží, zní: »Sendet einen Waggon 10.000 kg«. Na to odpověděl žalovaný telegramem ze dne 26. července 1921: »Bestätige Kauf eines Heuwaggons mit Verladegarantie 85«. Žalobkyně dopisem ze dne 28. července potvrdila žalovanému tento jeho telegram a připojila: »Sonach geht der Ihnen bereits übermittelte Auftrag Nr. 5477 in Ordnung«. První soud spatřuje neshodu vůle stran ohledně množství zboží v dodatku připojeném k potvrzení kupu vagonu sena s nákladní garancí 85. V onom příkaze, správně v objednacím listě ze dne 26. července 1921, který žalobkyně jako dodatek k svému telegramu ze dne 25. července 1921 žalovanému zaslala a na nějž ve svém dopise z 28. července 1921 poukazuje, uvádí se jako objednané množství sena asi 10.000 kg a první soud má za to, že žalobkyně, odvolávajíc se na tento

objednací list, setrvala i po telegramu žalovaného ze dne 26. července 1921 na dodání 10.000 kg. Proto podle názoru prvního soudce nedošlo k srovnalé vůli stran ohledně množství zboží a následkem toho nedošlo k platné smlouvě (čl. 322 obch. zák.). Proti tomuto názoru jest však uvést, že žalující firma, byť i v telegramu ze dne 25. července 1921 a v objednacím listě ze dne 26. července 1921 uvedla, že má být zaslán pokud se týče, že objednává vagon sena s 10.000 kg, nikde přece neprojevila, že dodávku vagonu s menším nákladem vylučuje a na ni nereflektuje. Korespondence žalobkyně má, pokud se týče množství kupovaného sena, venkonce jen ten úmysl, že kupuje 1 vagon sena, patrně s obvyklou váhou. Tak rozuměl poptávce žalobkyně též žalovaný a proto potvrdil žalobkyni kup jednoho vagonu s nákladem 85 q, jak je u sena obvyklo. Ježto tedy, jak řečeno, nebylo ze strany žalobkyně podmínkou kupu, že vagon sena musí mít 10.000 kg váhy, nýbrž žalobkyně kupovala toliko jeden vagon sena s 85 q, došlo mezi stranami i ohledně množství koupeného sena ke srovnalé vůli a byla smlouva mezi nimi na 85 q hotova. Všeliké pochybnosti, které by snad vzhledem k ustanovení čl. 322 obch. zák., že návrh a přijetí jeho musí se navzájem krýti a že přijetí návrhu nesmí obsahovati ani obmezení ani nové podmínky, jinak že je přijetí novým návrhem, mohly ještě o tom, zda-li mezi stranami k platné smlouvě došlo, být, byly odstraněny prohlášením žalobkyně v dopise ze dne 28. července 1921, že potvrzuje kup bezvýhradně a bez podmínky a že tedy jej přijímá. Co se dotýče poukazu žalobkyně v dopise ze dne 28. července 1921 na objednávací list ze dne 26. července 1921, dává první soud tomuto poukazu nesprávný výklad. Když na začátku tohoto dopisu žalobkyně potvrdila telegram žalovaného, znějící na náklad 85, rozuměj 85 q, tu, odvolávajíc se hned na to na svůj objednávací list, zajisté, byť to zvlášť nevyslovila, netrvala na objednávkě 10.000 kg sena, neboť v tom směru byla právě objednávka jinak upravena a dotyčný poukaz na objednávací list ze dne 26. července 1921 měl již jen ten smysl, že žalobkyně trvá na ostatních podmínkách v objednacím listě uvedených, tedy na uvedené tam jakosti, ceně a času dodání. Dle řečeného není tedy pochyby, že žalovaný dojednal se žalobkyní hotovou smlouvu na 85 q sena a že tato smlouva měla od něho být splněna. Žalovaný tím, že smlouvu nesplnil, stal se po rozumu § 1295 obč. zák. a čl. 355 obch. z. práv ze škody, která žalobkyni z toho vzešla. Žalovaný popírá povinnost k náhradě škody a uvádí, že mu žalobkyně neposkytla dodatečné lhůty k plnění, jak k tomu byla dle čl. 356 obch. zák. povinna. Avšak tato námitka žalovaného není oprávněna, není správná, že žalobkyně dodatečné lhůty žalovanému neposkytla. Když totiž žalovaný oznámil žalobkyni, že mezi nimi k hotové smlouvě nedošlo a tím dal na jevo, že dodací smlouvu nesplní, oznámila mu žalobkyně telegramem a dopisem ze dne 30. července 1921, že na splnění smlouvy trvá a že ho činí zodpovědným za následky. Tím byl žalovaný vyzván k dodatečnému plnění, ale dopisem ze dne 1. srpna 1921 splnění odepřel. Ostatně žalovaný, i kdyby mu dodatečná lhůta k plnění od žalobkyně nebyla udělena bývala, nemůže to vůči žalobkyni uplatňovat. Netřeba udělovati dodatečné lhůty, prohlásí-li líknavý, že nesplní, neboť v takovém případě poskytnutí dodatečné lhůty nemělo by významu. Že žalovaný smlouvu nesplní, oznámil žalobkyni telegramy (dopisy) ze dne 29. čer-

vence, 31. července a 1. srpna 1921. První soud shledal žalobní nárok též proto neodůvodněným, že krycí koupě nebyla uzavřena zavčas. Žalobkyně prý se kryla týden po tom, kdy žalovaný prohlásil, že sena nedodá a to je po názoru prvního soudu pozdě. Toho názoru však sdíleti nelze. Jak již shora bylo uvedeno, prohlásil žalovaný definitivně a určitě, takže žalobkyně nemohla býti více v pochybnosti, že smlouva splněna nebude, teprve dopisem ze dne 1. srpna 1921. Tento dopis obdržela žalobkyně nejdříve až dne 2. srpna 1921. Nadešla tedy pro žalobkyni doba ke krytí dnem 3. srpna 1921. Žalobkyně, jak vychází z objednacího listu z 8. srpna 1921, uzavřela krycí koupi po předchozím jednání téhož dne, totiž 8. srpna 1921. Dle toho kryla se žalobkyně nikoliv až za týden, nýbrž již téhož dne. Že toto krytí bylo zavčas, netřeba zvlášť dokazovati a vidno to nejlépe z toho, že žalovaný sám nenamítal, že úhradní koupě byla uzavřena opožděně.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl a uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h :

Po stránce právní nebyla věc mylně posouzena odvolacím soudem. Proti vývodům dovolacího spisu připomíná se toto: a) Z korespondence, zejména z telegramu žalobkyně ze dne 25. července 1921 a žalovaného ze dne 26. července 1921 jakož i z dopisu žalobkyně ze dne 28. července 1921, zřejmě vyplývá, a nelze ani dost málo pochybovati, že došlo mezi stranami k pevné koupi jednoho vagonu sena ve váze 85 až 100 q. Množství prodaného a koupeného sena bylo takto dostatečně určeno; žalovaný byl by úplně dostal smluvnímu závazku, kdyby byl dodal žalobkyni pouze 85 q, a žalovaná nebyla by nikterak oprávněna bývala odmítnouti zásilku proto, že neobsahovala 100 q. V tom směru odkazuje se odvolatel na rozhodovací důvody rozsudku odvolacího soudu, které hovoří stavu věci a zákonu a nebyly vyvráceny vývody spisu dovolacího. b) Dovolatel trvá na námitce, že se žalobkyně nezachovala dle čl. 356 obch. zák., nedávši mu dodatečné lhůty k plnění. Judikatura a literatura jsou si za jedno v tom, že není třeba stanoviti výslovně dodatečnou lhůtu, nýbrž že stačí, byla-li poskytnuta (ponechána), a že ani toho není třeba, odepřel-li druhý smluvník plnění, neboť v tom případě povaha věci přímo vylučuje poskytnutí dodatečné lhůty, ježto by to bylo pouhou bezvýznamnou formalitou, a s takovými se v obchodním styku nepočítá. Žalovaný dal telegramy ze dne 29. a 31. července 1921 a dopisem ze dne 1. srpna 1921 nade vši pochybu na jevo, že nechce dodati a nedodá, a proto nebyla žalobkyně povinna, posečkati s krycí koupí a poskytnouti takto žalovanému dodatečnou lhůtu k plnění, tím méně ovšem dáti dodatečnou lhůtu výslovně v dopise ze dne 6. srpna 1921, jímž mu oznámila, že se kryla a žádá náhradu škody pro neplnění. c) Žalovaný arci se domnívá, že žalobkyně nebyla oprávněna, provésti krycí koupi před oznámením, že tak učiní. Tato výtku souvisí s výtkou, uvedenou pod b). Byla by snad oprávněna, kdyby byla žalobkyně povinna bývala, poskytnouti žalovanému ještě lhůtu za tím účelem, by mohl dostati svému smluvnímu závazku a takto od sebe odvrátiti následky své liknavosti (*moram purgare*). Jen v tom případě bylo by předchozí oznámení

zamýšlené krycí koupě mělo povahu pohružky do budoucnosti. Zde však, kde nebylo třeba poskytnouti lhůty k dodatečnému plnění, když žalovaný odepřel již plnění, nebylo by mělo žádného významu, kdyby byla žalobkyně napřed oznámila, že se bude krýtí a teprve po té provedla krycí koupi, naopak jednala vzhledem k nespornému stoupání cen sena v kritické době v zájmu žalovaného, když se kryla co nejrychleji. Jakožto oznámení dle čl. 356 obch. zák. přichází v úvahu jen dopis ze dne 6. srpna 1921 a proto nesejde na obsahu dopisu ze dne 30. července 1921. Nelze tedy duvodně pochybovati o tom, že žalovaný jest povinen, by žalobkyni nahradil škodu, která této vzešla nedodáním sena. Odůvodněna však jest dovolatelova výtká, že odvolací soud uznal přes jeho odpor krycí kupní cenu 250 Kč za 1 q sena bez důkazu za přiměřenou (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 1762.

Při výměře bolestného jsou rozhodujícími jediné intenzita a trvání bolesti. Smrtelný výsledek nepřichází tu v úvahu.

Žalobci nelze přisouditi všechny útraty, zaviselo-li sice určení výše pohledávky na posudku znaleckém, byl-li však žalobcem požadován peníz zřejmě přemrštěný.

(Rozh. ze dne 4. července 1922, Rv II 228/22.)

Žalobce byl přejet automobilem žalované a smrtelně zraněn, takže zranění za tři dny podlehl. Žalobě jeho (pozůstalosti) o náhradu škody vyhověno bylo co do důvodu třemi čtvrtinami, v konečném rozsudku nároku o přiznání bolestného 50.000 K vyhověl první soud penízem 22.500 K, jež odvolací soud snížil na 15.000 K. Důvody: Odvolací soud na základě zjištění, která prvý soud provedl a která odvoláním vůbec nebyla napadena, připojuje se k odvolatelovu názoru, že ocenění celkových bolestí žalobcových na 50.000 Kč jest příliš vysoké. Bolestné jest odškodnění za utrpěné bolesti, a nelze při jeho stanovení přihlížeti k okolnosti, že poranění mělo za následek smrt. To plyne ze srovnání přesného znění §§ 1325 a 1327 obč. zák. Nelze proto v tomto případě přiřknouti žalobci, třebaš následkem poranění za tři dny zemřel, na bolestném více než by mu bylo možno přisouditi, kdyby při stejném úrazu a stejných bolestech byl se po 3 dnech úplně uzdravil a žádných bolestí již necítil. Že při takovém stavu věci by bylo bolestné 50.000 Kč nepoměrně vysoké, plyne již z toho, že při takovém odhadu bolestí 3 dny trvajících by při delším trvání jejich se došlo k obnosům, jichž přemrštěnost by do očí bila. Odvolací soud přihlížeje jednak ku velikosti utrpěného úrazu a ku lékaři dosvědčené intenzitě a nepřetržitosti bolestí ve třech následujících dnech, jednak ku nynějšmu znehodnocení peněz, uznal dle § 273 c. ř. s. obnos 20.000 Kč jako celkové bolestné za přiměřený a přisoudil žalobci podle mezitímního rozsudku tři čtvrtiny tohoto obnosu tedy 15.000 Kč.

Nejvyšší soud k odvolání žalované snížil bolestné na 4.500 Kč a zrušil navzájem útraty dovolacího řízení.